

Prophylaxie de l'ankylostomiasis. Rev. d'hyg. et de police sanitaire, 1899.
Prophylaxie de la rage. Bull. Acad. méd. Bel., 1909.
Études à désinfection au formol et au vide. Bull. Serv. de santé, 1909.
Règlement des désinfectants spéciaux ou monopolisés. Ibid., 1908.
Conservation des viandes par l'aldéhyde formique. Ibid., 1907.
Prophylaxie de la méningite cérébro-spinale épidémique. Ibid., 1905.
Traitement des eaux résiduaires des tanneries. Ibid., 1903.
Destruction des rats à bord des navires. Ibid., 1900.
Recherches sur la conservation des cadavres par l'appareil De Rechter. Ibid., 1900.
Désinfection par l'aldéhyde formique gazeuse, le thermoformol. Ibid., 1900.
Emploi de la créoline Pearson pour la désinfection des wagons, etc. Ibid., 1900.
Usages du mélangeur-dosimétrique dans la désinfection. Ibid., 1900.
Désinfection des navires par l'appareil Clayton. Ibid., 1900.
Sur la nocuité des cimetières. Ibid., 1899.
Organisation de la défense sanitaire aux frontières de terre. 1909.
Mesures applicables aux eaux de lest et aux eaux de quille sur les navires venant de pays contaminés par le choléra. 1911.
Instructions pour prévenir et combattre la propagation de la peste. 1911.
Instructions pour prévenir et combattre la propagation de la méningite-cérébrospinale épidémique. 1912.
L'épidémie de peste de Glasgow. Bull. Acad. de méd. de Belgique, octobre 1900.
Étude sur l'assainissement des villes d'Ostende, Mariakerke et Middelkerke. Gand, Vanderhaeghen, 1899.
Handbuch der Pathogenen Mikroorganismen. Chap. XXI. Toxische Bakterien. Jena, Fischer, 1901.
Notice sur les progrès des sciences bactériologiques et parasitologiques en Belgique. Le mouvement scientifique en Belgique (1830-1905), Bruxelles, 1906.
Handbuch der pathogenen Mikroorganismen: 2e édition. Article : B. botulismus und Botulismus. Jena, Fischer, 1912.
Handbuch der bakteriologischen Technik. Articles : Methoden der Kapsel-Sporen-Geisselfärbung. Wien, Urban u. Schwarzenberg, 1913.
Le rôle des porteurs des germes dans le choléra. Rapp. présenté à la Conférence sanitaire internationale de Paris. — Sem. méd., 1912.
Talrijke verslagen in : Bull. Acad. med. Belgique (1902-1910); Rapports des com. méd. provinciales; Recueil des Rapp. du Cons. sup. d'hyg., etc.
Medewerking aan volgende tijdschriften : Lancer, British medical Journal, Deutsche medizinische Wochenschrift, Jour. of the Roy. Micr. Society, Centralblatt f. Bakt. u. Parasitenkunde, Rivista da Ciencias med., Revue d'hygiène, Mouvement hygiénique, Technologie sanitaire, etc.

EUGENE EEMAN (1856-1926)

1886

Eugène, William Eeman werd op 10 april 1856 te Gent geboren. Nadat hij in het Institut St. Louis te Brussel zijn humaniora volbracht had, behaalde hij, in 1874, in hetzelfde gesticht het diploma van candidaat in wijsbegeerte en letteren. Ongetwijfeld was deze eerste vorming niet vreemd aan de brede algemene cultuur van Eugène Eeman, aan de zorg die hij zijn leven lang, zowel in de gewone omgang als in zijn onderwijs en in zijn geschriften, aan de vorm en aan het gebruik van het juiste woord zou besteden.

Hij studeerde de geneeskunde aan de universiteit te Gent, waar hij op 30 juli 1880 maxima cum laude promoveerde. Hetzelfde jaar werd hij uitgeroepen tot laureaat van de wedstrijd voor reisbeurzen van de Belgische Regering.

Aangetrokken door de oto-rhino-laryngologie, het nieuw specialisme dat in het buitenland reeds in volle bloei was doch in de belgische faculteiten nog niet onderwezen werd, vertrok Eugène Eeman naar het buitenland en bekwaamde hij zich in het vak onder de leiding van Fauvel, Poyet en Miot te Parijs, van Morell-Mackensie te Londen, van Politzer, Urbantsich en von Schrötter te Wenen en van Zaufal te Praag.

Korte tijd na zijn terugkeer in het moederland werd hem de leerstoel van Fysiologie aan de Universiteit te Gent aangeboden. Hij waande zich echter, in alle eerlijkheid, onvoldoende voorbereid tot deze taak en wees dit voor een jonge doctor zo eervol en bekorend voorstel van de hand. Doch wanneer in 1886, als eerste in België, een facultatieve leergang voor neus-, keel- en oorziekten aan de Gentse Universiteit gesticht werd, toen was het met geestdrift dat hij het docentschap aanvaardde, omdat hij beseftte dat hij er een groots werk zou kunnen verwezenlijken. Weldra kwam onder zijn impuls de polikliniek en korte tijd daarop ook de kliniek voor oto-rhino-laryngologie tot stand; en wanneer, enkele jaren later, de huidige polikliniekgebouwen opgetrokken werden, zorgde Eugène Eeman er voor dat de voor zijn specialisme bestemde afdeling op de meest efficiënte wijze zou ingericht worden.

Een rijke wetenschappelijke oogst was de vrucht van de inspanningen van de jonge docent : verslagen in de geneeskundige congressen (hij was in 1881 secretaris van het Internationaal Geneeskundig Congres te Londen), publikaties in belgische en buitenlandse tijdschriften, mededelingen aan de Société belge d'Oto-rhino-laryngologie waarvan hij in 1890 één van de stichters en in 1893 voorzitter was, volgden elkaar onophoudelijk op en hielpen er toe de geneeskundige wereld in België tot een steeds toenemende waardering voor het O.R.L.-specialisme te brengen. In het bijzonder zijn te noteren zijn publikaties over de myxomen, de lues van de larynx, het verband tussen bepaalde vormen van oorruisingen en aortische letsels, zijn merkwaardige verslagen over het belang van de bacil van Löffler in het ontstaan van de rhinitis pseudomembranacea (1895) en over de tuberculose van het oor (1921).

Eugène Eeman was er innig van overtuigd dat het facultatief onderwijs van de neus-, keel- en oorziekten verplicht diende gemaakt te worden, wilde men de patiënten ten volle laten genieten van de menigvuldige en snelle vorderingen welke op dit gespecialiseerd gebied geboekt werden. Het duurde vele jaren vooraleer hij dit bekwam; eerst in 1930, vier jaar nadat hij tot het emeritaat werd toegelaten, werd het onderwijs in de oto-rhino-laryngologie verplicht gemaakt voor de studenten in de geneeskunde. Vele jaren voordien echter hadden de studenten zelf reeds beseft welk belang dit onderwijs bood : geen enkel verzuimde de lessen van Professor Eeman te volgen, allen legden het niet verplicht examen af! Daartoe bracht hen niet alleen het besef dat bepaalde begrippen over deze tak der geneeskunde onmisbaar zouden zijn voor een degelijke uitoefening van hun beroep, maar ook het persoonlijk prestige van Professor Eeman, in wie allen die hem gekend hebben het volmaakte type van de geneesheer en van de professor zagen.

Professor was hij met hart en ziel. Dit bewees hij nogmaals toen hij, in 1889, aanvaardde, naast het onderwijs in de neus-, keel- en oorziekten, de theoretische cursus over de inwendige ziekten te doceren en, in 1904, ook de leiding van de Interne Kliniek op zich te nemen. Zware, maar bezielende taak, waaraan Prof. Eeman zich ten volle overgaf. Zijn klinische lessen lieten door hun streng wetenschappelijke inhoud, door hun keurige vorm, door de fijne klinische geest waarvan ze doordrongen waren, een onuitwisbare indruk bij de toehoorders na. Talrijke belgische en buitenlandse verenigingen erkenden zijn wetenschappelijke waarde door hem tot lid te verkiezen; in 1922 werd hij tot briefwisselend lid van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde benoemd. Zijn verdiensten werden tevens door de belgische en door buitenlandse regeringen hoog geschat : hij was Commandeur in de Leopoldorde, Groot-Officier in de Kroonorde van Italië, Groot-Officier van de Orde Isabella de Katholieke, Officier van het Erelegioen.

In 1921 werd Eugène Eeman van de leiding van de Interne Kliniek ontlast. Het was echter om een nog zwaardere taak op zich te nemen : het rectoraat van de universiteit. Reeds te voren had hij getoond hoe hij aan onze Alma Mater gehecht was, toen hij in de oorlog van 1914-1918, ongeacht de dreigende

gevaaren, de functie van secretaris van de Academieraad waarnam en onvervaarp tegenover de bezettende overheid de onafhankelijkheid van de Rijksuniversiteit verdedigde. Een nieuw bewijs van zijn aanhankelijkheid aan zijn universiteit leverde Eugène Eeman door het aanvaarden van het rectoraat, een eer die hij niet begeerde, een last welke hij als een plicht beschouwde en dan ook op zich nam. De algemene instemming droeg Professor Henri Pirenne dan ook weg wanneer hij, bij het overdragen van het rectoraat, van Eugène Eeman getuigde : „Nous savons que vous ne l'avez pas ambitionnée, que c'est uniquement le sentiment du devoir qui a vaincu chez vous les hésitations de la modestie; la tâche que vous assumez requiert toutes les qualités que vous possédez à un degré si éminent : le tact, la courtoisie, l'impartialité, le dévouement et la fermeté; les preuves que vous en avez données dans votre longue et honorable carrière, nous les connaissons trop bien pour que je doive y insister ici. Je m'en voudrais pourtant de ne point rappeler le courage dont vous avez fait preuve, durant l'occupation, comme secrétaire du Conseil académique, lors de l'offensive brutale dirigée par l'ennemi contre notre Alma Mater. A vous qui avez si bien mérité d'elle dans sa détresse, revenait l'honneur de présider, dans la paix, à ses destinées.”

Het normaal termijn van drie jaar zou het rectoraat van Eugène Eeman niet duren. De strijd voor de vervlaamsing van de Rijksuniversiteit te Gent was toen in volle gang. Eén enkele eis had Eugène Eeman gesteld bij het aanvaarden van het rectoraat : dat hij zijn ontslag zou mogen indienen moest, in de loop van zijn mandaat, aan het taalkundig statuut van de universiteit enige verandering aangebracht worden. Zijn overtuiging getrouw legde hij dan ook in 1923 het rectoraat neer, wanneer de wet Nolf gestemd werd. Hij schatte zijn eer hoger dan de eerbetuigingen; ook de andersdenkenden bogen voor deze geste die het karakter van de gentleman Eugène Eeman ten volle typeert : eerlijk en loyaal. Hij was een groot geneesheer, een groot professor, een groot mens!

P. REGNIERS.

PUBLICATIES VAN EUGENE EEMAN

- Myxome du larynx*. Revue de laryngologie de Moure, Bordeaux, 1882.
- Syphilis du larynx*. Ibid., 1882.
- Deuxième cas de Myxome du larynx*. Ibid., 1883.
- Thyrotomie pour carcinome kératinisant du larynx; guérison maintenue depuis 4 ans*. Société belge de laryngologie, Bruxelles, 1887.
- Sur la valeur de l'épreuve de Corradi*. Congrès de Liège.
- Diphthérie nasale primaire*. Bulletin de la Société belge d'oto-laryngologie, 1895.
- Rhinite pseudo-membraneuse et diphthérie nasale. Rapport présenté à la Société belge d'oto-laryngologie*. Bulletin, Bruxelles, 1896.
- Des bourdonnements d'oreille liés à l'insuffisance aortique*. Compte rendu du Congrès International d'otologie de Londres, 1899.
- Statistique des cas d'otite moyenne purulente chronique guéris par l'extraction du marteau*. Ibid.

Sur la technique de l'anesthésie au bromure d'éthyle (végétations adénoïdes). Ibid.
Observation d'un cas de „fibroma sarcomatodes” du larynx. Opéré après trachéotomie-Guérison. Bulletin, Bruxelles, 1902.
Tumeur de l'hypopharynx. Ibid.
Nouvelle méthode de traitement après l'évidement pétro-mastoïdien: pansement sans tamponnement. Réunion des oto-laryngologistes belges, Bruxelles, 1907.
Deuxième communication relative au pansement sans tamponnement. Ibid., 1908.
Les érosions tympaniques. Société belge d'oto-laryngologie, Anvers, 1919.
Signification pronostique du bourgeon tympanique dans les otites moyennes purulentes aiguës. Ibid.
L'otite exsudative comme symptôme révélateur des tumeurs malignes du rhinopharynx. Ibid.
La tuberculose de l'oreille. Rapport présenté au XXVIIème Congrès Annuel, juillet 1920. Bulletin de la Société belge d'otologie et de laryngologie, n° 3, 1920.
Encéphalite léthargique et signe de Sergent. Scalpel, n° 5, 1921.
L'otite moyenne purulente comme signe révélateur des tumeurs malignes du rhinopharynx. Congrès oto-laryngologique, Anvers, 1925.
A propos de la mensuration de l'acuité auditive par la voix: la zone à limites douteuses. Ibid.
Pronostic des opérations sur la mastoïde du nourrisson. Scalpel, 1925.

EMILE LAHOUSSE (1850-1921)

1887

Lahousse Emile werd geboren te Izegem (West Vlaanderen) op 15 november 1850 en overleed te St. Denijs-Westrem (bij Gent) in 1921.
 Hij volbracht zijn middelbare studiën in het Klein Seminarie te Roeselaere; zijn hogere studies aan de Universiteit van Leuven, waar hij het diploma van doctor in de geneeskunde in 1876 behaalde.

Hij was laureaat van de wedstrijd voor reisbeurzen. Hij bezocht in 1877 en 1878 de Universiteiten van Parijs en Wenen, in 1882, 1883 en 1884 de Universiteiten van Heidelberg en van Leipzig.

Hij werd benoemd tot docent aan de Universiteit te Gent in 1887 en werd belast met de leergang in de Fysiologie. Hij werd gewoon hoogleraar in 1890.

In 1882 werd hij bekroond door de Académie de Médecine de Belgique en in 1894 werd hij benoemd tot briefwisselend lid van de Académie de Médecine de Belgique.

Eretekens : ridder in de Leopolds-orde in 1899 en officier in 1909. Burgerlijke medaille van 1ste klas in 1913.

Hij bleef zijn onderwijs verder zetten aan de vervlaamste von Bissing-Universiteit tijdens Wereldoorlog I.

Bij koninklijk besluit van 19 januari 1919 werd aan zijn functie een einde gesteld.

J. VAN DE VELDE.

PUBLIKATIES VAN EMILE LAHOUSSE

IN BOEKVORM

Nature de l'influence de l'innervation sur la nutrition des tissus. Mémoire couronné par l'Académie de médecine, Brussel, 1882, 315 p.

Manuel de physiologie humaine, 2 dln, vol. I : 226 p.; vol. II : 516 p., Gent, 1890.

Cours élémentaire de physiologie spéciale, Gent, 1910, 84 p.